

nobeno drugo rabo kakor za kurjavo. Vendar je pa dobro in vsega priporočila vredno, da se vse poškodovane ali odlomljene veje in vrhovi prav gladko od debela odrežejo.

Pri takih drevesih, od katerih se sčasoma prav dober les pričakovati sme, naj se gospodarji nekoliko bolj potrudijo; njih trud se jim bode obilno izplačal. Najprej naj se vse odlomljene veje in vrhovi prav gladko od stebela odrežejo in rane z ilovico ali smolo zamažejo, da se tako pred mokroto in gnjilobo obvarujejo. Izvrstno drevesno mazilo se prav dober kup naredi, ako se glina (ilovica) s kravjekom pomeša in se tej mešanici nekoliko kravjih dlak pridene.

Ako sneg cele gozde ali posamezne prostore kakega gozda tako poškoduje, da se po iztrebljenji poškodovanega drevja v gozdu luknje pokažejo in se gozd ne more v sklepu držati, takrat je posebno v tako imenovanih jelovih ali črnih gozdih potrebno, da se na poškodovanem prostoru drevje vse od kraja poseče. Preseki naj se delajo v ravni potezi, da vetrovi drevja ne lomijo, in ves goli svet naj se brž in bolj zopet na novo pogozdi. V tem poslednjem slučaju je pa vselej bolje, ako se posade mlada gozdna drevesca, nego da bi se seme sejalo, kajti s semenom gre stvar vselej zelo počasi in prazni prostori bi predolgo ostali brez zavetja.

Kedar se v kakem gozdu poseče posamezno poškodovano drevje, pa se potem pokažejo le bolj majhne goljave, naj se taki prazni prostori nasade s takim drevjem, katero hitro raste. Taka drevesa so: mecesen, bor, jelša, breza, topol, brest, šilastolistni javor in akacija. Vsa ta drevesa naj se sade posebno v mladih in nizkih gozdih, da drevje kaj najbolj hitro zopet v sklep pride.

V listnatih gozdih ni ravno potrebno, da bi se prazne goljave, na katerih se je od snega poškodovani les posekal, zopet z novim drevjem obsejale ali pa z mladimi drevesci nasadile, kajti sneg večidel le mlademu drevju in šibki preklovinu škoduje.

V tej starosti pa še vsa listnata drevesa iz štorov in korenin mladje poženejo ter se na ta način omlade. Polomljena ali drugače poškodovana drevesa naj se tedaj okoli srede meseca februarja do meseca marca prav gladko in blizo pri tleh posekajo in iz gozda spravijo. Štori ne smejo biti razklani, pa tudi skorja ne sme biti poškodovana, kajti v prvem slučaju bi se jih prijelá gnjiloba, v drugem bi pa le slabo mladje pognali.

Poškodovana in posekana drevesna debela naj se brž ko mogoče še v spomladi iz gozda spravijo, ravno tako tudi od snega polomljeni vrhovi in veje ne smejo po tleh ležati, kajti les, ki po tleh leži, škoduje v listnatih gozdih štorom in koreninam, da ne morejo vspešno pognati, v šilovnatih gozdih se pa mnogo škodljivega mrčesa zaplodi. Pa tudi zatega del je bolje, da se les pozimi iz gozdov spravlja, ker se pozimi — dokler še sneg leži — mladim drevescem najmanj škode naredi.

Tam, kjer ni mogoče podrtega lesa do meseca maja iz šilovnatega gozda spraviti, treba je za les odmenjeno deblovino obeliti, vso drugo pa v oglje požgati. Obeljene deblovine se škodljivi mrčesi ne lotijo tako radi.

Pa tudi za listnate gozde je zelo dobro in koristno, ako se ves posekani les, kakor tudi vse od snega polomljene veje, brž ko le mogoče iz boršta spravijo.

To bi bila splošna vodila, po katerih se naj od snega poškodovani gozdi snažijo in trebijo. Za posa-

mezne primerljeje se pa ne dajo nobena pravila natančno določiti, ampak v tej zadevi se je treba do izvedencev obrniti in je za potreben nauk vprašati.

Gospodarske izkušnje.

Vroča voda za rastline.

Ako ovenele odrezane cvetice, kojim nekoliko prikrajšamo peceljne, vtaknemo v vročo vodo, zopet oživé. To zamoremo tudi porabiti pri bolnih rastlinah v loncih. Ako je sploh rastlino še mogoče ozdraviti, je najboljšo zdravilo vroča voda, s katero rastline nekolikokrat zalijemo ali pa v katero lonce z rastlino vred nekolikokrat poveznemo. Oleander itd., ki noče cvesti, zamoremo z vročo vodo k cvetenji prisiliti.

Čerislo, kot odeja v vrtih in drevesnicah.

O rabljenem usnjarskem čerislu, kot odeji za varstvo drevesničnih tal piše „Landw. Zeitung für Norddeutschland“ tako-le: Zemlja se ne zaraste s plevelom, ter ostane pod čerislom rahla in vlažna brez vsacega polivanja tudi v najbolj suhem času. Hrošči se ne zaredé v čerislu. Drevesca v drevesnici, koja je posuta z čerislom, postanejo močna v deblu in na vejah instorijo večje prostore od očesa do očesa. Stvojenje korenin je dvakrat in trikrat močnejše, ker v čerislu plasti (ki naj bode 15 cm. debela), se naredijo dostikrat korenine tikoma cepča. Stareja drevesa, ki so v taki čerislu plasti, so rodovitnejša in sadje je lepše. S porabo čerisla prihranimo si stroške za plet in polivanje, zabranimo škodo po mrčesu in pospešimo vkorenitvenje, sprijemljenje cepiča s podlago, rast in pri starem drevju rodovitnost.

C. kr. kmetijska družba kranjska.

Seja glavnega odbora dne 2. maja 1886.

Seji predseduje družbeni podpredsednik gosp. Jos. Frid. Seunig; navzoči so odborniki gg. Detelja, Goll. Jerič, Kastelic, Murnik, dr. Poklukar, Robič, dr. pl. Wurzbach in družbini tajnik g. Gustav Pirc.

Odbor sklène nakupiti še tekom meseca maja nekaj bikov muricodolskega plemena, ter jih prodati na dražbi v Ljubljani, katera ima biti dne 26. maja popoldne ob 2. uri v gostilni „pri Bavarskem dvoru“. Ako do tega časa c. kr. kmetijsko ministerstvo še ne nakaže letošnje subvencije, porabi naj se začasno družbeni denar.

Prošnja občine Koprivnik za podporo k napravi kála in ravno tako prošnja občine Klinja vas odstopi glavni odbor s primernimi nasveti vis. c. kr. deželni vladi.

Odbor vzame na znanje imenovanje gospoda deželnega živinozdravnika J. Wagnerja presojevalcem na pokrajinski razstavi goved v Postojini, kot odposlanca vlade. Glavni odbor pa imenuje svojim zastopnikom v presojevalni komisiji za to razstavo gospoda podpredsednika J. Fr. Seuniga.

Gosp. predsednik kmetijske podružnice v Cirknici, dekan Janez Porenta, se odpové zaradi bolehnosti svojem poslu. Glavni odbor izreče zahvalo gospodu dekanu, ter sklène razpisati novo volitev.

Tajnik g. Gustav Pirc predlaga ustanoviti v Logacu novo podružnico. Ta predlog glavni odbor sprejme, ter ga hoče predložiti v potrdilo občemu

zboru, kateremu gre pravica o tem konečno sklepati in odločevati.

Prošnje občine Loški potok za dovoljenje štirih semnje katere je c. kr. deželna vlada družbi v poročevanje poslala, sklne glavni odbor uvažanje vse razloge izjemoma priporočati.

Glavni odbor se je dogovarjal o predlogih, koje staviti občnemu zboru zarad spremembe pravil, in zarad uravnanja družbenih služeb in plač družbenim uradnikom.

Novim članom družbe sprejme odbor gosp. Ivana Belca, župnika v Beli peči.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 2. Kakošen tlak je najboljši za goveji hlev? (J. P. v Št. P.)

Odgovor. Najboljši tlak v govejem hlevu je béton, obstoječ iz zmesi različnega kamenja, peska in cementa. Dobra zmes je ta-le: en del cementa, dva dela peska in dva dela kamenja. Kamenje pa ne sme biti debeleje od jajca. Tej zmesi podobna je druga tvarina za tlak, to je, apneni béton. Apneni béton, ki je dosti ceneji, narediti je tako-le: Vzeti je šute, peska, premogovega pepela, zdrobljene opeke in cementa; to vse se z vodo dobro pomeša ter ravna kakor z vsakim drugim tlakom.

Vprašanje 3. Kako mi je pregnati krtice iz drevesnice? (Fr. F. v Št. Ilju.)

Odgovor. Edino sredstvo, krtice pregnati, je past. Past pa morate nastaviti na obe strani rova. Past je dobra ona ki je za krte loviti.

Vprašanje 4. Kako je živino ozdraviti, da ne žré in prežvekava obleke, cunj itd.

Odgovor. Na to smo uže lansko leto enkrat odgovorili, a v naslednjem hočemo Vam še enkrat podati ta odgovor:

Prikazni na govedih, kakor nam jih popišete, so znamenja bolezní, koje Nemci imenujejo „Lecksucht“, tudi „Schlecksucht“ ali pa „Nagen des Rindes“. Ta bolezen je dolgotrajna ter nikdar ni spremljana od vročine ali mrzlice. Znamenje bolezní je nekako čudno poželjenje, najrazličnejše predmete polizati, glodati ter tudi pojesti. Ščasom goved shujša, dobi vse slabe soke ter jetična postane. V začetku bolezní žival nerada je navadno krmo, brska raje po mokri, z blatom namazani stelji ter skuša oblizati ter obglodati stene, zidovje, jasli in enake stvari. To poželjenje postaja vedno večje ter goved kar strastno išče starih cunj, obleke, vrvi, lesa, usnja, posebno pa predmetov, koji imajo v sebi apno ali ilovico, n. pr. zidovje, opeko, kar vse skuša tudi požirati; to poželjenje gre celó tako daleč, da goved raje svoje in človeške odpadke je, kot pa najboljšo krmo, ter raje pije gnojnico, kot pa dobro pitno vodo. Pri tem goved hujša ter peša, krave slabo molzejo, živina dobi mršavo dlako in slednjič zamore tudi jetika pritisniti, vsled katere goved mora poginiti. Bolezen traja nekaj mesecev, pa tudi več let. Vzrok bolezní je največkrat krma, posebno opazuje se mnogokrat bolezen v krajih, kjer nima krma in pijača dovolj apnenih spojin v sebi, to je največkrat v močvirnih pokrajinah s kisló travo ter oblatenim in pokvarjenim senom, zlasti škodljivo je pa seno iz senožet, kojih spodnja plast je šota. Ravno tako dolžijo kot uzroke te bolezní prepičlo krmo, nesnaga v hlevu in preobilo polaganje soli. Vsled enega ali družega teh uzrokov razdražijo se najprvo živci želodčevi, potem pride hujšanje, vodena kri in slednjič pokvarjenje telesnih sokov. Tudi

vsled posnemanja zatepe se bolezen v hlev in priporočati je odstranjenje tako bolne govedi iz hleva.

Zdraviti je tako bolno živino tako-le: Če je bolezen manj huda, zadostuje največkrat uže sprememba hleva, na pr. prodanje živine. Zdravila naj bodo taka, katera vežejo kislino ter živali gnjus vzbujajo, posebno apnena voda, pepelika (potašel), klorovo apno, stolčeno lesno oglje, saje, petrolej, katram, solna kislina itd. v zvezi z grenili, kakor pelin, encijan, kalmus itd. Najboljšim sredstvom se prišteva apnena voda, koja se v velikih množicah živini daje. Profesor Rychner priporoča na dan trikrat apnene vode in sicer vselej po 8 litrov, če živina ne mara piti, se ji pa notri vlije; tretji dan je s to vodo prenehati, dá se pa zato živini ta-le prah: Baldrijanove korenine 150 gramov, encijanovega prahu 150 gramov, kalmusa 150 gramov in 15 gramov cveta iz jelenovega rogú (v lekarni se dobi pod imenom „Liquor Cornu cervi“ ali „Liquor ammonii carbonici pyro-oleosi“); vse to se dobro skupaj zmeša ter da živini trikrat na dan po eno dobro perišče. Profesor Haubner priporoča kot zdravilo te bolezní po 180 gramov od pelina, krede, saj, potem 60 gramov finega žvepla, kar se vse skupaj zmeša ter dodatkom nekoliko solí dá živini dvakrat na dan po dve žlici. Živinozdravnik Feser priporoča zopet tretje sredstvo proti tej bolezní in sicer vbrizganje „apomorphina“ pod kožo 3krat na dan skozi dva dni vselej 0.1 grama.

Vselej treba je dati tako bolni živini dobre in tečne krme, jo snažiti ter sploh za snago v hlevu skrbeti.

Homeopati priporočajo proti glodanji goveje živine; Pulsatila zjutraj in zvečer skozi 8 dni, potem Nux vomica in Natrum muriaticum.

Prodaja plemenske govedi (muricodolskega, to je, sivega rodú).

bode prva letos v Ljubljani, in sicer na dan občnega zbora kmetijske družbe, to je, 26. maja popoludne ob 2. uri na dvorišču gostilne pri „Bavarskem dvoru“.

Glavni odbor c. k. kmetijske družbe
v Ljubljani 5. maja 1886.

Slovenska Matica

XXI. redni veliki zbor

dné 28. aprila 1886.

Navzočnih nad 60 društvenikov; predseduje prof. Josip Marn.

Prvosednik se spominja prejšnjih predsednikov in pové, kako je prišlo do tega, da vodi društvo na notranje in današnji zbor on; omenja malo veselih zborovanj v preteklih letih in izreka vsled tega nekako bojazen tudi o današnjem. Prosi, naj imajo gospodje z njim potrpljenje. Brani odbor, da stori vse, kar naredi, le iz dobre volje, iz rodoljubja; njegovo delovanje naj se sodi drugače, kakor na pr. v državnem zboru; primerja matičin zbor z gosposko zbornico, kjer naj se razprave vršijo bolj akademiško. Prosi slovensko časopisje, naj mu bode pred očmi dobra, sveta slovenska stvar, katera naj se javno nikar ne smeši in ne sumniči. Govornik spodbuja poverjenike, naj odboru radi postrežejo ter udom točno razpošljajo knjige, da bi ne bilo